

Zorginstituut Nederland

201700856

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55
Contactpersoon
L

2017047548

Datum 31 oktober 2017
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2017044964
Onze referentie
2017047548

Uw referentie
G47 201700856

Uw brief van
3 oktober 2017

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

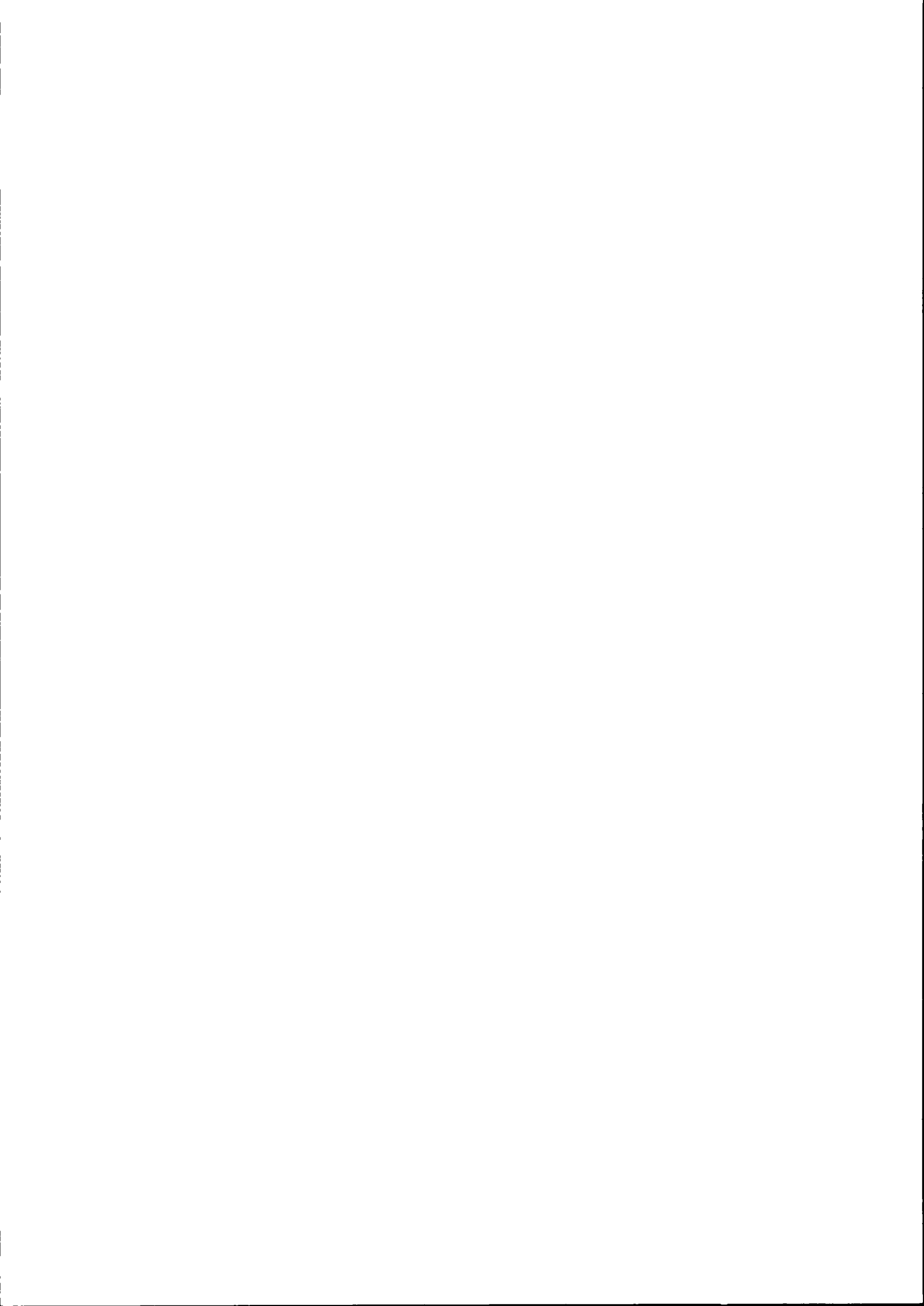
U hebt op 3 oktober 2017 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van twee hoortoestellen van het type 'Beltone Legend 6'. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de tussen partijen overeen gekomen zorgverzekering van belang.

- Artikel B.17 omschrijft de aanspraak op hoortoestellen met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rzv) en het Reglement Hulpmiddelen, behorende bij de zorgverzekering.
- Ingevolge artikel A.3 van de zorgverzekering heeft een verzekerde slechts recht op zorg als hij op de inhoud en omvang daarvan redelijkerwijs is aangewezen.
- Het Reglement Hulpmiddelen stelt nadere voorwaarden aan het verkrijgen van hulpmiddelen.

- De aanspraak op uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de hoorfunctie is geregeld in artikel 2.10 van de Rzv.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Dit komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zvw is bepaald.

Datum
31 oktober 2017

Onze referentie
2017047548

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van dat dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

In principe moet een verzekerde uitkomen met een hoortoestel uit de hoortoestellendatabase, passend bij de categorie waarvoor de betreffende verzekerde is geïndiceerd. Bij uitzondering kan hiervan worden afgeweken, namelijk als sprake is van een bijzondere zorgvraag. Er moet dan goed onderbouwd zijn waarom een hoortoestel uit de geïndiceerde categorie voor de betreffende verzekerde niet volstaat.

Verzoekster heeft Beltone Legend 6 toestellen aangeschaft. Deze zijn niet in de ZN-hoortoestellendatabase opgenomen.

Volgens de voorliggende informatie heeft verzoekster direct deze hoortoestellen door de audicien aangemeten gekregen. Niet duidelijk is waarom er geen hoortoestellen uit de database zijn uitgeprobeerd.

Op de vraag 'Waarom zijn niet eerst twee toestellen uit de database uitgeprobeerd?' van verweerder antwoordt de audicien op 17 maart 2017 dat de oude (Phonak) toestellen vervangen moesten worden door een minimaal gelijk paar. Naar aanleiding van de ingevulde Amsterdamse Vragenlijst en de meting werd uitgekomen op categorie 2 hoortoestellen. Volgens de audicien leek dit voor verzoekster niet toereikend, vandaar dat in overleg gekozen is voor goede en aan de oude gelijkwaardige toestellen uit categorie 6, aldus de audicien. De daaropvolgende vraag, waarom er geen verwijzing was naar een audiologisch centrum, is onbeantwoord gebleven.

Volgens de productinformatie¹ is de Beltone Legend "de meest complete en geavanceerde hoortoestellenlijn; met de meeste keuzemogelijkheden en de meest geavanceerde technologie, is er een Beltone Legend-model voor elke smaak en elke levensstijl." Volgens de informatie beschikt de Beltone Legend over talloze functies die met 'Personal Sound ID' te combineren zijn, en het toestel is compatibel met iPhones.

Gezien de informatie uit het intakeformulier van 11 januari 2017 blijkt dat de beoogde doelstellingen voor verzoekster zijn: beter verstaan in eigen omgeving, verstaan in kleine gezelschappen en beter verstaan TV op normaal volume. Het is daarom de vraag waarom de audicien direct een hoortoestel met deze extra functionaliteiten heeft aanbevolen zonder eerst hoortoestellen uit de database te laten uitproberen. Het is, gezien de beoogde luisterdoelen, niet waarschijnlijk dat er sprake is van een bijzondere zorgvraag. Het is aannemelijk dat verzoekster uitkomt met een hoortoestel uit de database, behorend bij categorie 2. Aangezien geen hoortoestellen uit de database zijn uitgeprobeerd,

¹ <http://www.beltone.nl/Products/Hearing-aids/Beltone,-sp-Legend>, geraadpleegd oktober 2017

is het niet mogelijk om op grond van de voorliggende gegevens, een oordeel te geven over de vraag of sprake is van een bijzondere zorgvraag en of verzoekster is aangewezen op de gevraagde hoortoestellen. Dit dient dan ook nader onderzocht te worden.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Datum
31 oktober 2017

Onze referentie
2017047548

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoeker in dit geval aanspraak heeft op vergoeding van de kosten van twee hoortoestellen van het type 'Belton Legend 6'.

Aanspraak op een hoortoestel voor zover van toepassing

Artikel 2.10, eerste lid, onderdeel a, van de Rzv:

Hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6, onderdeel c, omvatten hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de hoorfunctie voor zover er sprake is van een revalideerbaar oor met ten minste een verlies van 35dB of ernstig oorsuizen.

Redelijkerwijs aangewezen zijn op

Volgens artikel A 3 van de zorgverzekering, dat gebaseerd is op 2.1, derde lid, van het Bzv, heeft een verzekerde slechts recht op een vorm van zorg of een dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

Volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep² (hierna: CRvB) moet een hulpmiddel geschikt zijn om de beperkingen/belemmeringen van verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren en dienen alsmede de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik is aangewezen, richtinggevend te zijn.

Vervolgens is het, gelet op de Memorie van Toelichting bij artikel 14 van de Zvw, uitgangspunt dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. De verstrekking moet niet onnodig duur zijn. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternatieve hulpmiddelen voorhanden zijn.³

Keuzeprotocol hoorzorg

Een tool is ontwikkeld om artikel 2.1, derde lid, van het Bzv toe te passen op de hoorzorg: het Keuzeprotocol hoorzorg.⁴ Verzekerde krijgt door toepassing van dit protocol in principe datgene waarop hij redelijkerwijs is aangewezen.

Het protocol voor de hoorzorg bestaat in beginsel, samengevat, uit de volgende stappen:

- een uitgebreide hoortest,
- een uitgebreide vragenlijst (zogenoemd 'Amsterdamse vragenlijst', om te achterhalen welke beperkingen de patiënt ervaart in het horen en verstaan en wat de belangrijke (luister)situaties zijn waar verbetering moet komen),
- bepaling van de zorgvraag door de audicien/audioloog, op basis van de uitslag van de gehoortest en vragenlijst, en

² CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

³ CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW.

⁴ Door zorgverzekeraars in samenwerking met onder meer audiciens en de patiëntenvereniging NVVS

- keuze voor een hoortoestel uit de categorie die bij de zorgvraag past.

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Complexe Ouderenzorg

Er is een hoortoestellendatabase ontwikkeld, waarin de hoortoestellen opgenomen zijn die voor vergoeding in aanmerking komen.⁵ Er zijn vijf categorieën waarin de hoortoestellen zijn ingedeeld. Deze indeling is gebaseerd op de zorgvraag en de complexiteit van het hoorprobleem. Categorie 5 betreft hoortoestellen met een gehooroplossing voor de meest complexe hoorproblemen (zwaar gehoorverlies). De indeling van deze hoortoestellen in de vijf categorieën is gedaan door onafhankelijke audiciens, audiologen en wetenschappers. Hoortoestellen die niet in deze database zijn opgenomen worden in de praktijk ook wel 'buitencategorie' of 'categorie 6' hoortoestellen genoemd.

Datum
31 oktober 2017

Onze referentie
2017047548

In principe komt een verzekerde uit met een hoortoestel uit de database, passend bij de categorie waarin hij/zij is ingedeeld. Als dit niet het geval is kan een zorgverzekeraar besluiten toch tot vergoeding over te gaan van een buitencategorie hoortoestel. Er kan namelijk, in dergelijk gevallen, sprake zijn van een bijzondere zorgvraag. De aanvraag moet dan gedegen onderbouwd zijn door de zorgverlener.

Beoordeling

Gelet hierop en gelet op het advies van de medisch adviseur is het Zorginstituut van oordeel dat onvoldoende is onderzocht op welk hoortoestel verzoekster redelijkerwijs is aangewezen. Het is niet waarschijnlijk dat in geval van verzoekster sprake is van een bijzondere zorgvraag als bedoeld in het Keuzeprotocol en dat zij mogelijk in aanmerking zou kunnen komen voor de aangevraagde hoortoestellen. Alvorens over te gaan tot een aanbeveling van een hoortoestel uit een buitencategorie moet worden onderzocht of verzoekster uitkomt met een hoortoestel uit de database passend bij categorie 2.

Advies van Zorginstituut Nederland

Gelet op al het voorgaande raadt het Zorginstituut u aan om verweerder nader onderzoek te laten verrichten overeenkomstig het voorgaande.

Hoogachtend,

⁵ Vanuit Zorgverzekeraars Nederland in samenwerking met onder meer audiciens en de patientenvereniging NVVS